Rok V. Nr 11.

# DZIENNIK URZĘDOWY

## KURATORJUM OKRĘGU SZKOLNEGO KRAKOWSKIEGO

WYDAWANY Z FUNDUSZÓW NAUCZYCIELSTWA OKRĘGU.

Kraków, dnia 30 listopada 1926 r.

TREŚĆ:

192

L. O. 1416/26. Kraków, dnia 4 października 1926 r.

**Do**

**Dyrekcyj państwowych i prywatnych szkół średnich ogólnokształcących, szkół zawodowych, seminarjów nauczycielskich oraz Rad Szkolnych Powiatowych w Okręgu — w sprawie zaopatrzenia szkół w odpowiednie ławki szkolne.**

W związku z rozporządzeniem Ministerstwa WR. i OP. z dnia 25 września br. Nr. O. Prez. 11073/26 Kuratorjum zauważa, że sprawa ławek szkolnych, tego najważniejszego sprzętu szkolnego, stanowić winna szczególną troskę władz szkolnych. Wizytacje szkół wykazały, że bardzo znaczny odsetek dziatwy szkolnej kilka godzin dziennie spędza na ławkach wadliwie skonstruowanych lub do jej wzrostu nieprzystosowanych, wskutek czego uczeń szybko się nuży, a w jego organiźmie powstają takie zaburzenia, jak skrzywienie kręgosłupa, krótkowidztwo, zatamowanie rozwoju klatki piersiowej, wadliwa czynność narządów wewnętrznych i t. p. Już w okólniku z dnia 2 października 1924 r. (Dz. Urz. Ministerstwa W. R. i O. P. Nr. 20, poz. 210 L. 7753/I) Ministerstwo zwróciło uwagę ogółu nauczycielstwa na konieczność pilnego przestrzegania prawidłowej postawy uczniów przy pracy szkolnej, której to postawy dziatwa szkolna, często z wielką szkodą dla organizmu, nawet w przystosowanych do jej wzrostu ławkach nie przestrzega. Tembardziej szkodzi sobie, siedząc w ławkach wadliwie skonstruowanych.

Modelu ławki idealnej, odpowiadającej wszystkim wymaganiom techniki, higjeny i pedagogiki, a przytem taniej, do tej pory jeszcze nie wymyślono. Istnieją typy ławek mniej lub więcej praktyczne, jednak od ideału jeszcze dalekie.

Specjalna Komisja Ministerjalna, złożona z techników, pedagogów i lekarzy-higjenistów szkolnych, opracowała model ławki dwuosobowej, niedrogiej, a jednocześnie wspomnianym wyżej wymogom w dużej mierze zadość czyniącej.

Pragnąc przyczynić się do rozpowszechnienia w szkołach tego udoskonalonego typu ławki, Ministerstwo przesłało Kuratorjum po komplecie rysunków wykonawczych wspomnianego modelu ławki naturalnej wielkości, które to rysunki osoby zainteresowane otrzymać mogą w Kuratorjum do reprodukcji.

Pozatem rysunki te nabywać można w Warszawie: w Polskiej Składnicy Pomocy Szkolnych (Nowy Świat 33 II. p.) i w „Pomocy Szkolnej" (Krakowskie Przedmieście 38), w cenie około 25 złotych za komplet (10 dużych tablic).

Same modele tych ławek oglądać można w biurze wydziału budownictwa szkolnego Ministerstwa (Plac Trzech Krzyży L. 8) w godzinach biurowych. Szybka wymiana wszystkich ławek szkolnych nieodpowiednich na odpowiednie ze względów finansowych byłaby dla wielu szkół bardzo trudną do przeprowadzenia. Wobec tego należy dokonywać tej wymiany stopniowo, klasami z roku na rok. Nowowznoszone budynki szkolne należy w całości zaopatrywać w ławki wzorowe, których koszt stanowi niewielką część kosztów całego budynku. Nadto Kuratorjum zwraca uwagę pp. Inspektorów

szkolnych, że obowiązkiem ich jest, w duchu powyższego rozporządzenia oddziaływać na zarządy gmin, które do tego rodzaju świadczeń, jak zakup ławek, ustawowo są obowiązane.

Za Kuratora Okręgu Szkolnego: *Dr. A. Lewicki* wr.
Naczelnik Wydziału.

---

**193.**

Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.
Nr. O. Prez. 11083/26.

Warszawa, dnia 30 września 1926 r.

**Do**
**Kuratorjów Okręgów Szkolnych — w sprawie zwrotu kosztów podróży.**

Na skutek zapytań niektórych władz co do stosowania postanowienia § 13 ostatni ustęp rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 lipca 1924 r. o należnościach za podróże służbowe, delegacje i przeniesienia (Dz. U. R. P. Nr. 72 poz. 703), dotyczącego zwrotu wydatków pobocznych, połączonych z bezpłatną jazdą, Ministerstwo Skarbu pismem z dnia 22 września 1926 r. L. 4340/DB/I udzieliło na zasadzie § 30 powołanego rozporządzenia następujących wyjaśnień:

Wymienione postanowienie pozostaje w bezpośrednim związku z ustępem pierwszym par. 13 i ma zastosowanie do tych wypadków, gdy bezpłatny środek lokomocji, z którego funkcjonarjusz przygodnie w podróży korzysta, jest własnością prywatną.

Nie może być uważany za bezpłatny środek lokomocji w rozumieniu tego postanowienia:

a) służbowy środek lokomocji (samochód, konie, łódź, łódź motorowa, statek i t. p.), utrzymywany przez Skarb Państwa dla celów służbowych;

b) prywatny środek lokomocji w tym wypadku, gdy do bezpłatnego dostarczenia go funkcjonarjuszowi w służbie jest właściciel obowiązany na mocy istniejących przepisów, jak to np. jest przewidziane w § 7 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 10 marca 1925 r. Dz. U. R. P. Nr. 31 poz. 218.

Omawiany przepis pozwala zwrócić zarachowaną przez funkcjonarjusza tytułem pobocznych wydatków kwotę w granicy najwyżej do wysokości 5 punktów uposażeniowych. Zwrot wydatków w obrębie tej granicy winien pozostawać w pewnym stosunku do wartości bezpłatnego świadczenia środka komunikacyjnego, a w szczególności nie powinien w żadnym razie przekraczać przeciętnej ceny ewentualnego najmu koni na przestrzeni korzystania z bezpłatnej jazdy. Ta uwaga dotyczy także wypadków, gdy przy wspólnych podróżach ponosi i zarachowuje wydatki poboczne nie jeden za wszystkich, lecz każdy z urzędników za siebie. O ileby w takich wypadkach łączna suma zarachowanych wydatków pobocznych przekraczała wspomnianą wartość świadczenia (względnie równowartość 5 punktów) należy zarachowane wydatki odpowiednio zredukować.

Zarachowywanie przez funkcjonarjusza wydatków pobocznych winno odbywać się w oznaczonej kwocie w złotych a nie w punktach uposażeniowych.

Prawo zarachowania wydatków pobocznych przysługuje funkcjonarjuszowi przy każdej zmianie bezpłatnego środka lokomocji.

Nie należy przyznawać zwrotu wydatków pobocznych tym funkcjonarjuszom, którzy otrzymują przewidziany w § 26 powołanego rozporządzenia ryczałt na koszta podróży, względnie ryczałt na utrzymanie środka lokomocji.

Powyższe podaje się do wiadomości i ścisłego stosowania się.

Za Ministra: *Dr. M. Pollak* wr. wz. Dyrektor Departamentu.

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Krak. W Krakowie, dnia 9 października 1926 r
L. O. 1459/26.

**Wydziałom, Oddziałom Kuratorjum oraz Radom Szkolnym Powiatowym w Okręgu.**

Do wiadomości i przestrzegania.

Za Kuratora Okręgu Szkolnego: *Dr. A. Lewicki* wr.
Naczelnik Wydziału.

---

**194.**

Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.
L. O Prez. 12208/26. Warszawa, dnia 17 listopada 1926 r.

**Do**

**Kuratorjów Okręgów Szkolnych — w sprawie kosztów podróży.**

Wobec podniesionych przez niektóre władze wątpliwości co do wykładni § 13 ust. pierwszy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 lipca 1924 roku o należnościach za podróże służbowe, delegacje i przeniesienia, Ministerstwo Skarbu — okólnikiem z dnia 7 listopada 1926 r. L.: 2378/DB/4 — udzieliło na zasadzie § 30 tego rozporządzenia następujących wyjaśnień:

Samo zaświadczenie magistratu (zarządu gminy), że wstawiona do rachunku kosztów podróży kwota odpowiada przeciętnej cenie najmu koni w danej miejscowości, nie świadczy jeszcze o tem, że kwota ta została faktycznie wydana i że powstał tytuł prawny do jej zwrotu. Dlatego też żądanie od rachunkozdawcy kwitu na zapłaconą kwotę jest uzasadnione.

O ileby jednak w pewnych wypadkach uzyskanie od woźnicy kwitu na zapłaconą kwotę było niemożliwe lub utrudnione, winien rachunkozdawca w miejsce kwitu dołączyć do rachunku własne oświadczenie, któreby obok ceny najmu koni zawierało także ilość kilometrów odbytej drogi kołowej z podaniem początkowej i końcowej miejscowości, oraz adres woźnicy.

Wymienione postanowienie ma zastosowanie do tych wypadków, gdy chodzi o zwrot kosztu najmu koni w miejscowościach, nie posiadających oficjalnych taryf podwodowych, zatwierdzanych przez kompetentne władze, czy to państwowe czy samorządowe, nie dotyczy natomiast miejscowości, posiadających takie taryfy i wtenczas należy zwracać ustanowione taryfą należności za najem koni bez żądania kwitów i zaświadczeń magistratów (urzędów gminnych).

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Krak. Kraków, dnia 29 listopada 1926 r.
L.: O. 1743/26.

**Wydziałom, Oddziałom Kuratorjum oraz Radom Szkolnym Powiatowym w Okręgu**

Do wiadomości.

Kurator Okręgu Szkolnego:
wz. *Przyjemski* wr. Naczelnik Wydziału.

---

195.

Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego
Nr. O. R. 12966/26.

Warszawa, dnia 7 października 1926 r.

**Do**

**Kuratorjum Okręgu Szkolnego Poznańskiego w Poznaniu — w sprawie pośmiertnego.**

Na pismo z dnia 29 kwietnia 1926 r. Nr. O. R. III. — 1203/26 w sprawie dokonywania potrąceń z pośmiertnego — Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego w porozumieniu z Ministerstwem Skarbu oznajmia, co następuje:

1) Pośmiertne, względnie zwrot kosztów leczenia i pogrzebu zmarłego pracownika nie stanowią w żadnym wypadku dochodu podatkowego od uposażeń służbowych w rozumieniu art. 20 ustawy o państwowym podatku dochodowym (Dz. U. R. P. Nr. 58 poz. 411 z r. 1925), albowiem pobiera je osoba trzecia, która nie pozostaje w stosunku służbowym do pracodawcy zmarłego pracownika.

Wspomniany dochód nie podlega również podatkowi dochodowemu u osoby, która go pobiera, z uwagi, że dochód ten nie nosi cechy perjodycznie powtarzających się wpływów, a więc wolny jest od opodatkowania dochodowego zgodnie z przepisem art. 7 powołanej ustawy o państwowym podatku dochodowym.

2) Za podstawę wymiaru pośmiertnego należy przyjąć ostatnie pełne uposażenie należne zmarłemu brutto, tj. bez uwzględnienia potrąceń emerytalnych, przewidzianych w art. 7 ustawy z dnia 11 grudnia 1923 r. (Dz. Ust. Nr. 6/24 poz. 46), co było wyjaśnione okólnikiem Ministerstwa Skarbu z dnia 4 września 1924 r. L. 4278/DB/Em) porówn. zarządzenie Nr 7696/F 24 z dnia 29 września 1924 r. strona trzecia, wiersz 3-ci od góry).

Za Ministra,
Kierownika Ministerstwa: *Dr. M. Pollak* wz. Dyrektor Departamentu.

Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego
Nr. O. R. 12866/26.

Warszawa, dnia 4 października 1926 r.

**Wszystkim Kuratorjom Okręgów Szkolnych (z wyjątkiem Poznańskiego)**
udziela się do wiadomości i zastosowania.

Za Ministra,
Kierownika Ministerstwa: *Dr. M. Pollak* wz. Dyrektor Departamentu.

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Krak.
L. O. 1565/26.

Kraków, dnia 26 października 1926 r.

**Wydziałom, Oddziałom Kuratorjum, Dyrekcjom państwowych szkół średnich ogólnokształcących, seminarjów nauczycielskich, szkół zawodowych oraz Radom Szkolnym Powiatowym w Okręgu**
do wiadomości. —

Za Kuratora Okręgu Szkolnego: *Dr. Lewicki* wr.
Naczelnik Wydziału.

196.

L. O. 1604/26. Kraków, dnia 4 listopada 1926 r.

Do

**Wydziałów i Oddziałów Kuratorjum, Dyrekcyj państwowych szkół średnich ogólnokształcących, szkół zawodowych, seminarjów nauczycielskich oraz Rad Szkolnych Powiatowych w Okręgu — w sprawie opłat stemplowych od pełnomocnictw.**

Ze względu na to, że nie wszystkie upoważnienia do podejmowania talonów z asygnacyj podlegają opłacie stemplowej, co w wielu razach nasuwa możliwość dowolnej interpretacji obowiązujących przepisów, — Ministerstwo W. R. i O. P. wyjaśniło w porozumieniu z Ministerstwem Skarbu rozporządzeniem z dnia 25 października b. r. Nr. OR. 14531/26, co następuje:

1) Pełnomocnictwo, wystawione przez funkcjonarjusza państwowego, upoważniające do podjęcia zwróconej mu opłaty szkolnej, zapomogi, zwrotnej zaliczki na pobory, zwróconych mu kosztów służbowych oraz innych należności, wynikających ze stosunku służbowego, a w szczególności także do podjęcia np. wynagrodzenia, należnego sędziemu jako przewodniczącemu Urzędu Dyscyplinarnego, wolne są od opłat stemplowych w myśl § 4 Przepisów o opłatach stemplowych od pełnomocnictw z dn. 24. 4. 1923 (Dz. U. R. P. Nr. 44 poz. 299),

2) upoważnienia, wystawione przez Dyrekcje szkół prywatnych do podjęcia opłat szkolnych:

a) dla osób, które pozostają do mocodawców w stosunku służbowym, nie są wogóle pełnomocnictwami, lecz zleceniami służbowemi, gdyż nie opierają się na umowie o pełnomocnictwo i z tego powodu nie podlegają opłacie stemplowej,

b) dla innych osób, podlegają opłacie stemplowej na 2 zł. w myśl powołanych wyżej „Przepisów“ i § 1 rozp. Min. Sk. z dnia 28/4. 1924 r. (Dz. U. R. Nr. Nr. 36 poz. 392).

Za Kuratora Okręgu Szkolnego: *Dr. Lewicki* wr.
Naczelnik Wydziału

---

197.

L. O. 1613/26. Kraków, dnia 5 listopada 1926 r.

Do

**Dyrekcyj państwowych szkół średnich ogólnokształcących, seminarjów nauczycielskich, szkół zawodowych oraz Rad Szkolnych Powiatowych w Okręgu — sprawie zbioru przepisów rachunkowo-kasowych dla władz i urzędów państwowych.**

Nakładem Administracji Dziennika Urzędowego Ministerstwa Skarbu wyjdzie w najbliższym czasie praca Naczelnika Wydziału Administracji Kasowej w Ministerstwie Skarbu, p. Jana Brzuzy, p. t. „Przepisy rachunkowo-kasowe dla władz i urzędów państwowych“.

Ponieważ praca ta zawiera wszystkie przepisy rachunkowo-kasowe, dotychczas wydane, których znajomość jest potrzebna, Kuratorjum zaleca Dyrekcjom oraz Radom Szkolnym Powiatowym zaznajomić się z jej treścią.

Książka ta obejmuje kilkaset stronic druku w formacie dużej ósemki i nabywać ją można w cenie 7 zł. (siedm) w Administracji „Dziennika Urzędowego Ministerstwa Skarbu“, wpłacając należność bądź bezpośrednio w tej Administracji (Warszawa, ul. Rymarska 3, pokój Nr. 90), bądź też za pośrednictwem P. K. O. na konto Administracji Nr. 30305 z wyraźnem oznaczeniem w zamówieniu tytułu książki i autora.

Wydatek, spowodowany zakupieniem tej książki, mogą pokryć Dyrekcje gimnazjów z taks administracyjnych, Dyrekcje zaś seminarjów, szkół zawodowych i Rady Szkolne Powiatowe z kredytu, otwieranego im przez Kuratorjum w § 6. poz. 2.

Za Kuratora Okręgu Szkolnego: *Dr. Lewicki* wr.
Naczelnik Wydziału.

---

198.

Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego
Nr. O. Prez. 11845/26.

Warszawa, dnia 2 listopada 1926 r

**Do**

**Kuratorjów Okręgów Szkolnych — w sprawie wynagrodzenia nauczycieli kontraktowych, uzupełnienie.**

Ustęp pierwszy §-u 12 okólnika z dnia 30 marca 1926 r. Nr. O. Prez. 1130/26 w sprawie wynagrodzenia nauczycieli kontraktowych zmienia się w ten sposób, że w wierszu przedostatnim po słowach „$^{1}/_{18}$ części uposażenia“ skreśla się słowa „nauczyciela etatowego“, zaś w ich miejsce dodaje się słowa: „oznaczonego w §§ 1—6“.

Minister,
Kierownik Ministerstwa: *K. Bartel.*

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Krak.
L. O. 1676/26.

Kraków, dnia 22 listopada 1926 r.

**Dyrekcjom państwowych szkół średnich ogólnokształcących, seminarjów nauczycielskich oraz szkół zawodowych w Okręgu**

do wiadomości w związku z rozporządzeniem Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 30 marca br. Nr. O. Prez. 1130/26, przedrukowanem w Dz. U. Kuratorjum Nr. 4 z br.

Za Kuratora Okręgu Szkolnego:
*Dr. Lewicki* wr. Naczelnik Wydziału.

---

199.

L. O. 1618/26.

Kraków, dnia 22 listopada 1926 r.

**Do**

**Dyrekcyj państwowych szkół średnich ogólnokształcących, szkół zawodowych, seminarjów nauczycielskich, Rad Szkolnych Powiatowych oraz Nauczycielstwa w Okręgu — w sprawie zachowania toku instancji przy wnoszeniu podań, załatwiania tychże, przybywania na posłuchania do Kuratorjum.**

Do Ministerstwa W. R. i O. P. wpływają podania, wnoszone bezpośrednio z pominięciem właściwego toku instancji, a zawierające prośby

lub przedstawienia, których ostateczne załatwienie należy do kompetencji Kuratora Okręgu Szkolnego a nawet Rad Szkolnych Powiatowych (inspektorów szkolnych). O ile się to dzieje wskutek nieznajomości odnośnych przepisów, możnaby podobny objaw, zresztą niewłaściwy, zwłaszcza jeśli wnoszący podania należą do kategorji urzędników państwowych lub nauczycieli, uważać za jedno z wielu niedomagań naszej administracji.

Ministerstwo stwierdziło jednak niejednokrotnie, że takie ignorowanie przepisów ma inne przyczyny, mianowicie opiera się na braku zaufania do władz I i II instancji, często zaś zmierza do okazania tym władzom pewnego zlekceważenia lub wykazania możliwości czy też skuteczności osobistych wpływów lub zabiegów w Ministerstwie.

Wobec tego Ministerstwo zarządziło rozporządzeniem z dnia 27 października 1926 r. L. O. Prez. 11385/26, aby podania, wnoszone do Ministerstwa z pominięciem przepisanego toku instancji, pozostawały bez odpowiedzi, a wnoszący podania, o ile należą do kategorji urzędników państwowych lub nauczycieli, byli pociągani do odpowiedzialności dyscyplinarnej z powodu nieznajomości lub rozmyślnego przekroczenia przepisów, w tej mierze wydanych.

Powołując się na to rozporządzenie, zaznaczam z naciskiem, że w myśl polecenia Ministerstwa w podobny sposób będę postępował z podaniami, prośbami, zażaleniami i przedstawieniami, które wpłyną do Kuratorjum z pominięciem właściwej instancji względnie drogi służbowej.

W taki sam również sposób polecam postępować p. Przewodniczącym Rad Szkolnych Powiatowych z podaniami, prośbami, zażaleniami nauczycielstwa szkół powszechnych, wnoszonemi do Rad Szkolnych Powiatowych z pominięciem właściwych Zarządów (Kierownictw) szkół powszechnych.

Równocześnie wzywam Dyrekcje i Kierownictwa szkół, podległych mi, oraz Rady Szkolne Powiatowe, aby nie przetrzymywały podań, próśb, zażaleń, skierowanych do Ministerstwa lub Kuratorjum, lecz przesyłały je bezzwłocznie do Kuratorjum z wnioskiem odpowiednio umotywowanym.

Rady Szkolne Powiatowe, rozstrzygając sprawy we własnym zakresie działania, w myśl odnośnych ustaw i rozporządzeń, mają je rozstrzygać w formie stanowczych decyzyj tak, aby nie budziły one najmniejszej wątpliwości. O ile sprawa nie jest pozostawiona ostatecznej decyzji Radzie Szkolnej Powiatowej, lecz podlega dalszemu tokowi instancji, należy w pisemnem załatwieniu zamieścić pouczenie o środkach prawnych, przysługujących w myśl ustawy z dnia 31 lipca 1924 r. o środkach prawnych przeciw orzeczeniom i zarządzeniom państwowych władz szkolnych, Dz. U. R. P. Nr. 76 poz. 748, przedrukowanej w Dzienniku Urzędowym Ministerstwa W. R. i O. P. Nr. 15/137.

Spraw, które na podstawie przepisów, obecnie obowiązujących, winny być załatwione odmownie w zakresie działania Dyrekcyj i Rad Szkolnych Powiatowych, nie należy skierowywać do Kuratorjum w celu uchylenia się od odpowiedzialności za odmowne ich załatwienie, lecz należy załatwiać je w swoim zakresie działania.

W końcu zalecam, aby urzędnicy i nauczycielstwo, udający się do Kuratorjum na posłuchania, przybywali za wiedzą swoich przełożonych po otrzymaniu od nich urlopu. Muszę przytem przypomnieć, że przyjmo-

wanie stron w Kuratorjum jest dopuszczalne tylko w takich sprawach, których nie mogą załatwić pp. Dyrektorzy i Inspektorzy szkolni we własnym zakresie działania.

Kurator Okręgu Szkolnego: *Dr. Riemer* wr.

---

200.

Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego
L. O. Prez. 11492/26.

Warszawa, dnia 23 października 1926 r.

**Do**

**Kuratorjów Okręgów Szkolnych i Liceum Krzemienieckiego — w sprawie przestrzegania przepisów § 644 rozporządzenia wykonawczego do ustawy o powszechnym obowiązku służby wojskowej.**

Doszło do wiadomości Ministerstwa, że w pewnym konkretnym przypadku jedno z Kuratorjów Okręgów Szkolnych nie zawiadomiło odnośnych organów administracyjnych o porzuceniu zawodu nauczycielskiego przez nauczyciela szkoły powszechnej, skutkiem czego nauczyciel ten przez czas jakiś w dalszym ciągu korzystał bezpodstawnie z ulg wojskowych, przewidzianych dla nauczycieli szkół powszechnych z art. 111 ustawy z dnia 23 maja 1924 roku o powszechnym obowiązku służby wojskowej (Dz. U. R. P. Nr. 61, poz. 609).

Ponieważ postępowanie takie, będące wynikiem niestosowania się do obowiązujących przepisów, narażać może interesy Armji na szkodę i wpływa ujemnie na siłę obronną Państwa, Ministerstwo W. R. i O. P. przypomina przepis § 644 rozporządzenia wykonawczego z dnia 21 marca 1925 r. do ustawy o powszechnym obowiązku służby wojskowej (Dz. U. R. P. N. 37, poz. 252), który **nakłada na Kuratorjum Okręgu Szkolnego obowiązek zawiadamiania odnośnej władzy administracyjnej** o każdym wypadku porzucenia zawodu nauczycielskiego przez nauczyciela, korzystającego z ulgi art. 111 ustawy o powszechnym obowiązku służby wojskowej i poleca bezwzględne i ściśle przestrzeganie tego przepisu.

Za Ministra,
Kierownika Ministerstwa: *Gayczak* Podsekretarz Stanu.

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Krak.
L. O. 1619/26.

Kraków, dnia 6 listopada 1926 r.

**Radom Szkolnym Powiatowym w Okręgu.**

Do wiadomości z poleceniem bezzwłocznego donoszenia w przyszłości do Kuratorjum o każdym wypadku porzucenia zawodu przez nauczyciela, korzystającego z ulgi art. 111 ustawy o powszechnej służbie wojskowej.

Za Kuratora Okręgu Szkolnego: *Dr. Pilecki* wr.
Naczelnik Wydziału

---

201.

L. I. U. 14.286/26. Kraków, dnia 15 października 1926 r.

Do

**Rad Szkolnych Powiatowych w Okręgu — w sprawie świadectw lekarskich.**

Nawiązując do rozporządzenia L. 2906/I., ogłoszonego w Dz. Urz. K. O. S. K. Nr. 2. z 24/II 1923 r., Kuratorjum podaje do wiadomości, że Ministerstwo W. R. i O. P. rozp. z 5/X. 1926 r. Nr. I. 14.839/26 postanowiło, aby świadectwa lekarskie, podpisane przez Dra Zygmunta Dadleca, zastępcę naczelnego lekarza Sanatorjum Z. P. N. Szk. P. w Zakopanem, — traktować na równi ze świadectwami, wydanemi przez Dr. Kraszewskiego.

Za Kuratora Okręgu Szkolnego:
*Dr. Pilecki* wr. Naczelnik Wydziału.

---

202.

Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.
Nr. I. 16395/26.

Warszawa, dnia 2 listopada 1926 r.

Do

**Kuratorjów Okręgów Szkolnych — w sprawie art. 37 Dekretu o odpowiedzialności dyscyplinarnej.**

Na podstawie opinji Wyższego Urzędu Dyscyplinarnego z dnia 27 października 1926 r. Ministerstwo wyjaśnia, iż właściwym inspektorem szkolnym, wskazanym w art. 37 Dekretu z dnia 7 lutego 1919 r. (Dz. P. P. Nr. 14 poz. 187) jest inspektor szkolny tego powiatu, w którym znajduje się odnośny Urząd Dyscyplinarny, bez względu na to, kto był rzecznikiem dyscyplinarnym, czy inspektor szkolny tego powiatu, w którym znajduje się odnośny Urząd Dyscyplinarny, czy też inspektor sąsiedniego powiatu.

Za Ministra, Kierownika Ministerstwa: *M. Reiter* w. r.
Naczelnik Wydziału.

Kuratorjum Okręgu Szkoln. Krak.
L. I. 15852/26.

Kraków, dnia 12 listopada 1926 r.

Radom Szkolnym Powiatowym w Okręgu i Miejskiej w Krakowie oraz PP. Przewodniczącym Urzędów Dyscyplinarnych w Okręgu, w sprawie art. 37 Dekretu o odpowiedzialności dyscyplinarnej.

Do wiadomości.

Za Kuratora Okręgu Szkolnego: *Dr. Pilecki* w. r.
Naczelnik Wydziału.

---

203.

L. II. 3692/26. Kraków, dnia 12 października 1926 r.

**Do**

**Dyrekcyj państwowych i prywatnych szkół średnich ogólnokształcących w Okręgu — w sprawie blankietów świadectw dojrzałości.**

Wobec podniesionych wątpliwości co do sposobu wypełniania blankietów świadectw dojrzałości Ministerstwo W. R. i O. P. podało dodatkowo następujące wyjaśnienia:

**1. Uwaga ogólna.**

Po wyrazach „zdawał . . . w“ na stronie pierwszej pisze się „maju“, „maju i czerwcu“ i t. p. w celu zaznaczenia w ten sposób okresu egzaminacyjnego, w którym zdawał dany kandydat.

Po wyrazach „Państwowa Komisja Egzaminacyjna uznała“ na stronie drugiej powtórzyć należy imię i nazwisko kandydata.

Po wyrazach „za dojrzał . . . do studjów wyższych i wydaje“ pisze się „mu“ lub „jej“.

Wiersz na stronie drugiej, zawierający datę świadectwa, zacząć należy od nazwy miejscowości.

W rubrykach niezapełnionych należy zawsze przeciągać kreski.

W blankietach świadectw, wydawanych kandydatom zdającym w języku niepolskim egzamin zwyczajny lub rozszerzony, należy na stronie pierwszej po wyrazach „zdawał . . . w . . . roku . . . . gimnazjalny“ pisać „zwyczajny“ lub „rozszerzony“.

**2. Egzamin zwyczajny.**

Na stronie pierwszej pisze się 5 ocen ostatecznych (gdy egzamin odbywa się według rozporządzenia o egzaminach zdawanych w języku niepolskim — 6) z „przedmiotów egzaminacyjnych danego kandydata“ niezależnie od sprawy zwolnień od egzaminów ustnych. Po nazwach przedmiotów pozostałych — kreski.

W dziale ocen rocznych i t. d. na stronie drugiej należy wpisać na pierwszem i drugiem miejscu nazwy przedmiotów, zaliczonych w odpowiedniej rubryce § 21 „Regulaminu gimnazjalnych egzaminów dojrzałości“ wogóle do egzaminacyjnych (przy danym typie egzaminu), ale pominiętych w dziale poprzednim z powodu niewybrania przez danego kandydata i oceny z tych przedmiotów. Na końcu ostatniej oceny roczne z przedmiotów, których nauka jest obowiązkowa w klasach VI—VIII danej szkoły, a które powyżej nie zostały wymienione.

Przez „ostatnią ocenę roczną“ z danego przedmiotu rozumieć należy ocenę roczną z tej klasy, w której się kończy nauka tego przedmiotu.

**3. Egzamin rozszerzony.**

Na stronie pierwszej pisze się oceny ostateczne ze wszystkich przedmiotów egzaminacyjnych (wyliczonych zgodnie z odpowiednią rubryką § 22 regulaminu), niezależnie od sprawy zwolnień od egzaminów ustnych.

W końcu działu ocen rocznych i t. d. na stronie drugiej pozostawiono, równie jak na świadectwach dla kandydatów, zdających egzamin zwyczajny, miejsce na oceny roczne z tych przedmiotów, których nauka

jest obowiązkowa w klasach VI—VIII danej szkoły, a które powyżej nie zostały wymienione. Znaczenie „ostatniej oceny rocznej“ — jak wyżej.

### 4. Egzamin dla eksternów.

Przed „zdawał . . . . w . . . . roku „ . . . “ i t. d. wskazać należy bieg nauki kandydata, a więc:

„po ukończeniu kl. V w gimnazjum“ . . . . . .

lub „po wystąpieniu z kl. VII gimnazjum“ . . . . . .

lub „po ukończeniu nauki w . . . . . . “ (gdy zdaje uczeń szkoły niepaństwowej bez praw gimnazjum państwowego)

lub „po przygotowaniu domowem“ i t. p.

Jeżeli kandydat jest zwolniony od egzaminu z jakiegoś przedmiotu, w dziale ocen pozostaje miejsce wolne, w którem należy według wskazówki ogólnej przeciągnąć kreskę.

Kurator Okręgu Szkolnego:
w z. *Przyjemski* wr. Naczelnik Wydziału.

---

204.

L. II. 6838/26. Kraków, dnia 4 listopada 1926 r.

Do

**Dyrekcyj państwowych i prywatnych szkół średnich ogólnokształcących w Okręgu — w sprawie zwolnienia od lekcyj szkolnych uczniów, biorących udział w pielgrzymce do Rzymu.**

Na podstawie rozporządzenia Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 27 października 1926 r. (bez liczby), Kuratorjum upoważnia Dyrekcje do zwolnienia od lekcyj szkolnych w dniach 21 i 22 grudnia 1926 r. tych uczniów, którzy pragną wziąć udział w pielgrzymce do Rzymu na wszechświatowy obchód 200-nej rocznicy kanonizacji św. Stanisława Kostki, patrona młodzieży polskiej. — Na czele pielgrzymki stanie Jego Eminencja ks. Kardynał Kakowski, a nad młodzieżą roztoczą opiekę wychowawcy i lekarze.

Kurator Okręgu Szkolnego: *Dr. Riemer* wr.

---

205.

Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego
Nr. II. 6194/26.

Warszawa, dnia 18 października 1926 r.

Do

**Kuratorjów wszystkich Okręgów Szkolnych, Śląskiego urzędu wojewódzkiego, Wydziału Oświecenia Publicznego i do Pana Wizytatora Liceum Krzemienieckiego.**

Z powołaniem się na okólnik z dnia 13 lutego 1923 r. L. 3/II. oznajmiam, że zezwoleń na nauczanie w szkołach średnich ogólnokształcących i seminarjach nauczycielskich, przewidzianych w art. 3 ustawy z dnia 26 września 1922 (Dz. U. R. P. Nr. 90 poz. 821), udzielać będę odtąd zasadniczo tylko kandydatom zawodu nauczycielskiego, mogącym wykazać się tymczasowem świadectwem państwowej Komisji Egzaminacyjnej dla kandy-

datów na nauczycieli szkół średnich, stwierdzającem złożenie egzaminu naukowego w myśl rozporządzenia Ministerstwa z dnia 29 stycznia 1923 (Dz. U. R. P. Nr. 38. poz. 256), względnie kandydatom, posiadającym warunki dopuszczenia do egzaminu państwowego na nauczyciela szkół średnich, przewidziane w § 1 rozporządzenia Ministra WR. i OP. z dnia 9 października 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 91. poz. 859). W wyjątkowych jedynie wypadkach będę udzielał zezwoleń na przeciąg jednego roku kandydatom, nie czyniącym zadość powyższym wymaganiom, jeżeli Kuratorjum umotywuje wystarczająco niezbędność zatrudnienia takiego kandydata brakiem zgłoszeń sił odpowiednich, względnie warunkami lokalnemi, przyczem stwierdzić należy, że czyniono wszelkie starania celem pozyskania nauczyciela, posiadającego kwalifikację naukową.

Wobec powyższego zechce Kuratorjum podania kandydatów, nie posiadających wspomnianych warunków, załatwiać odtąd odmownie we własnym zakresie działania.

Za Ministra,
Kierownik Ministerstwa: *Gayczak* Podsekretarz Stanu.

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Krak. W Krakowie, dnia 16 listopada 1926 r.
L. II. 6804/26.

**Dyrekcjom państwowych i prywatnych szkół średnich ogólnokształcących i seminarjów nauczycielskich — w sprawie zezwoleń na nauczanie w szkołach średnich ogólnokształcących i seminarjach nauczycielskich w Okręgu.**

Do wiadomości i zastosowania.

Kurator Okręgu Szkolnego: *Dr. Riemer* wr.

---

**206.**

L. II. 7014/26. Kraków, dnia 16 listopada 1926 r.

**Do**

**państwowych szkół średnich w Okręgu — w sprawie wynagradzania lekcyj chóru i orkiestry w państwowych szkołach średnich.**

Ministerstwo WR. i OP. rozporządzeniem z dnia 2 listopada 1926 r. Nr. II. 13.103/26. zawiadomiło, że nie może w obecnych warunkach wyrazić zgody na specjalne wynagradzanie lekcyj chóru i orkiestry w państwowych szkołach średnich.

Kuratorjum poleca Dyrekcjom stosować się do powyższego rozporządzenia. Kurator Okręgu Szkolnego: *Dr. Riemer* wr.

---

**207.**

Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego Warszawa, dnia 17 września 1926 r.
Nr. O. Prez. 6911/26.

**Do**

**Kuratorjów Okręgów Szkolnych — w sprawie wykorzystania lokali i pomocy naukowych szkół powszechnych i średnich ogólnokształcących oraz zawodowych dla dokształcających szkół zawodowych.**

Dokształcające szkoły zawodowe są zakładane przez Magistraty miast i organizacje społeczne, oraz zawodowe, aby umożliwić młodzieży, zatrudnionej w rzemiośle, przemyśle lub handlu, wykonanie obowiązku dokształ-

cania zawodowego. Liczba dokształcających szkół zawodowych systematycznie zwiększa się, obejmuje ona jednak zaledwie jedną trzecią część ogółu młodzieży pracującej, na którą rozciąga się ustawowy obowiązek dokształcania zawodowego.

Rozwój dokształcających szkół zawodowych winien postępować tak intensywnie, jak wymagają tego potrzeby społeczne i dobrobyt Kraju. Wobec powyższego Ministerstwo uważa za konieczne zabezpieczyć tym szkołom możliwie korzystne warunki pomieszczenia i zaopatrzenia w pomoce naukowe.

Biorąc pod uwagę, że dla celów dokształcania zawodowego powinny być w pierwszym rzędzie wykorzystane lokale dla szkół rzemieślniczo-przemysłowych i technicznych, Ministerstwo wydało w tej sprawie zarządzenie okólnikiem z dnia 28 VIII. 25 L. 15038/III. Dz. Urz. Nr. 16 z dn. 15 X. 25 r. Ponieważ zarządzenie to w bardzo nieznacznym stopniu może zaspokoić potrzeby dokształcających szkół zawodowych, niezbędne jest rozszerzenie tego zarządzenia na wszystkie inne szkoły zawodowe, oraz szkoły powszechne i średnie ogólnokształcące.

Jak wykazują sprawozdania wizytacyjne, lokale, które dotychczas były odstępowane na potrzeby szkół dokształcających, są naogół nieodpowiednie z powodu braku należytego oświetlenia wieczorem, odpowiednich dla wieku ławek, oziębienia gmachu szkolnego i t. p., lokale zaś w pobudowanych w ostatnich czasach specjalnych gmachach szkolnych nie były dotychczas z reguły udzielane na potrzeby wieczorowych szkół dokształcających, gdyż obawiano się, że młodzież terminatorska, jako mniej karna może przyczynić się do zniszczenia bądź inwentarza bądź też budynku szkolnego. Obawy te jednak nie dadzą się poważnie uzasadnić wobec zapewnionego ze strony dyrekcji i personelu nauczycielskiego szkół dokształcających należytego i świadomego celu nadzoru wychowawczego nad powierzoną jej pieczy młodzieżą. Zważywszy, że przebywanie młodzieży tej w otoczeniu schludnem i higjenicznem znakomicie wpłynie na jej kulturalne podniesienie, zważywszy, że młodzież ta ze względu na oczywisty interes Państwa musi się uczyć w warunkach odpowiednich dla jej wieku i zdrowia, Kuratorja Okręgów Szkolnych zechcą wydać niezbędne zarządzenia, oraz dopilnować, aby od początku 1926/27 roku szkolnego dokształcającym szkołom zawodowym zostały udzielone w myśl powyższych wskazań lokale szkolne najzupełniej odpowiednie pod względem higjenicznym oraz z uwzględnieniem oddalenia od miejsca zarobkowania lub zamieszkiwania uczęszczającej do tych szkół młodzieży. Przy tej sposobności zechcą Kuratorja zwrócić uwagę Dyrekcjom szkół na konieczność ścisłego przestrzegania obowiązujących przepisów higjeniczno-szkolnych, w szczególności aby 1) przerwy między nauką oddzielnych kompletów trwały przynajmniej godzinę, 2) podczas tych przerw lokal szkolny był starannie wietrzony, 3) podłogi w lokalu szkolnym były przynajmniej raz na miesiąc zaciągane zaprawą pyłochłonną, która wiąże kurz i zmniejsza niebezpieczeństwo szerzenia się chorób zakaźnych, 4) dążyć należy do otoczenia opieką higjeniczną lekarską również i młodzieży ze szkół i kursów dokształcających.

Wreszcie Ministerstwo zauważa, że udzielanie lokalów szkolnych nie może obciążać Skarbu Państwa wydatkami na świadczenia rzeczowe, które w myśl istniejących przepisów z reguły obciążać winny Magistraty.

Minister: *A Sujkowski.*

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Krak. W Krakowie, dnia 4 października 1926 r.
L. III. 2949/26.

**Wydziałom szkół zawodowych dokształcających, Dyrekcjom gimnazjów państwowych, seminarjów nauczycielskich, państwowych szkół zawodowych oraz Radom Szkolnym Powiatowym w Okręgu**

udziela się do wiadomości. —

Za Kuratora Okręgu Szkolnego: *Misky* wr.,
p. o. Naczelnika Wydziału.

---

208.

L. III. 3181/26. Kraków, dnia 11 października 1926 r.

**Do**

**Kierownictw szkół zawodowych dokształcających w Okręgu — w sprawie czasu trwania lekcyj.**

Na skutek rozporządzenia Ministerstwa W. R. i O. P. z 5/10 1926 r. Nr. III. D. R. 14939/26. Kuratorjum przypomina Kierownictwom, że w szkołach zawodowych dokształcających godzina lekcyjna winna trwać niemniej niż 50 minut, a po każdej lekcji musi następować przerwa 5 do 10 minut. W wyjątkowych tylko wypadkach Kuratorjum może zezwolić na skrócenie godziny lekcyjnej do 45 minut i to tylko przejściowo na termin określony.

Za Kuratora Okręgu Szkolnego: *Misky* w. r.,
p. o. Naczelnika Wydziału.

---

209.

L. III. 3406/26. Kraków, dnia 23 października 1926 r.

**Do**

**Dyrekcji państwowych szkół zawodowych i Kierownictw szkół zawodowych dokształcających w Okręgu — w sprawie książek w bibljotekach dla uczniów.**

Skonstatowano, że w niektórych bibljotekach dla młodzieży szkolnej znajduje się szereg książek nieodpowiednich dla młodzieży, zwłaszcza pomiędzy książkami, uzyskanemi z darów i włączonemi do bibljoteki bez względu na ich wartość.

Zwracając uwagę na okólnik Ministerstwa z 23 IV. 1925 r. L. I. 262/25 (Dz. Urz. Min. Nr. 11. poz. 103), Kuratorjum poleca pp. Dyrektorom i Kierownikom, aby przejrzeli istniejące bibljoteki szkolne i usunęli z nich mniej odpowiednie książki ze względu na poziom, względnie tendencję, (np. gloryfikacja rządów zaborczych w książkach, pozostałych z czasów przedwojennych).

Po przejrzeniu książek, należy w myśl powołanego okólnika Ministerstwa przedłożyć sprawozdanie o stanie bibljoteki najpóźniej do 25/XII. br.

W przyszłości sprawozdania takie należy przedkładać z końcem każdego roku szkolnego, o ile chodzi o dzieła nabyte w ciągu ostatniego roku.

Za Kuratora Okręgu Szkolnego: *Misky* wr.,
p. o. Naczelnika Wydziału

---

210.

## Organizacja szkół.

Ministerstwo W. R. i O. P. rozporządzeniem z dnia 17/9. 1926 r. Nr. I. 8699/26 przyznało:

I. pełne prawa państwowego seminarjum nauczycielskiego na rok szkolny 1926/27., 1927/28. prywatnemu seminarjum nauczycielskiemu żeńskiemu SS. Urszulanek w Tarnowie,

II. pełne prawa państwowych seminarjów nauczycielskich na rok szkolny 1926/27. następującym prywatnym seminarjom nauczycielskim żeńskim:

1. im. Kl. z Tańskich Hoffmanowej w Bochni,
2. im. Sebaldy Münnichowej w Krakowie,
3. Instytutu Marji w Krakowie, i
4. im. Marji Konopnickiej w Nowym Sączu;

III. niepełne prawa państwowych seminarjów nauczycielskich na rok szkolny 1926/27. następującym prywatnym seminarjom nauczycielskim:

1. żeńskiemu im. św. Hildegardy w Białej,
2. „ im. kr. Jadwigi w Dębicy,
3. „ koeduk. miejskiemu w Jordanowie,
4. „ im. M. Reja w Krakowie,
5. „ im. M. Konopnickiej w Nowym Targu,
6. „ im. św. Kingi w Starym Sączu,
7. „ im. św. Jadwigi w Tarnowie z ograniczeniem do IV i V kursu,
8. „ miejskiemu w Wadowicach,
9. „ im. Smoluchowskiego T. S. L. w Wieliczce z ograniczeniem do V kursu.

---

211.

## Podręczniki dla szkół z ruskim językiem nauczania.

P. Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego rozporządzeniem z dnia 30 września 1926 r. L. K. 2951/26 zatwierdził jako polecone do użytku w szkołach średnich ogólnokształcących z ruskim językiem nauczania na terenie Okręgu Szkolnego Lwowskiego i Krakowskiego książki:

*A. Kruszelnyckyj i Dr. I. Kopacz* — Persza czytanka dla serednych szkił. Nkł. Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych 1926.

*A. Kruszelnyckyj i Dr. I Kopacz* — Druha czytanka dla serednych szkił. Nkł. Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych 1926.

---

P. Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego rozporządzeniem z 23 września 1926 r. L. K. 2925/26 zatwierdził książkę p. t.:

*Omeljan Popowycz* — Hramatyczni wprawy dla wsenarodnych szkił. Cz. III. (dla 4 roku nauky). Lwiw 1926. Str. 61. Nkł. U. Ped. Towarystwa.

jako podręcznik metodyczny dla nauczycieli w szkołach z ruskim językiem wykładowym w Polsce.

Rozporządzeniem z dnia 25 września 1926 r. L. K. 2924/26 zatwierdził P. Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego książkę p. t.:

*Salomon Spitzer* — Modły Izraelitów. Nakład S. Spitzera —

jako poleconą książkę pomocniczą przy nauczaniu religji mojżeszowej w szkołach średnich.

---

P. Minister Wyznań i Oświecenia Publicznego rozporządzeniem z dnia 30 września 1926 r. L. K. 2948/26 zatwierdził jako poleconą do użytku w szkołach powszechnych z ruskim językiem nauczania dla klasy I i II na terenie Kuratorjum Okręgu Szkolnego Lwowskiego i Krakowskiego książkę:

*Ks. Iwan Rudowycz* — Isus u serciach dityj. Nkł. Wydawnyctwa Szkilnych knyżok. Lwiw 1926.

---

P. Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego rozporządzeniem z dnia 5 października 1926 r. L. K. 3022/26 zatwierdził jako poleconą do użytku w szkołach z ruskim językiem nauczania książkę:

*Włodzimierz Kalinowicz* — Deutsche Sprachlehre für Bildungsanstalten und zum Selbstunterricht — Nimecka hramatyka dla nawczania w szkołach i dla samonawczania. Nkł. Derżawn. Wydawn. szkilnych knyżok pri Kuratorii Lwowskogo Szkiln. Okr. Lwów 1927.

---

P. Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego rozporządzeniem z 8 listopada 1926 r. L. K. 3272/26 zatwierdził książkę:

*Dr. Filaret Kolessa* — Szkilnyj śpiwanyk u dwoch czastjach. Lwiw. Nakładom ukrainsk. pedagogicznoho towarystwa 1925.

jako dozwoloną w szkołach z ruskim językiem nauczania w Polsce.

---

P. Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego rozporządzeniem z 10 listopada 1926 r. L. K. 3289/26 zatwierdził jako dozwoloną do używania w szkołach średnich z ruskim językiem nauczania w Polsce książkę:

*Y. Winkowsky i Y. Taborskyj* — Hrećki wprawy dla IV. i V. klasy. Przysposobyw Dr. O. Makaruszka. U Lwowi 1926. Nkł. Ukrainsk. Pedagog. Towar.

---

### 212.

### Podręczniki dla szkół z niemieckim językiem wykładowym.

P. Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego rozporządzeniem z 9 października 1926 r. zezwolił na dopuszczenie do używania w szkołach z niemieckim językiem nauczania w Polsce wszystkich książek tymczasowo dozwolonych aż do końca roku szkolnego 1926/7.

---

213.

## Egzamin kwalifikacyjny.

Egzamin kwalifikacyjny dla absolwentek Seminarjum Gospodarczego w Krakowie z roku 1924 i 1925 odbędzie się w Krakowie w kwietniu 1927 r. Absolwentki tegoż Seminarjum, które dawniej złożyły egzamin dojrzałości, a dotychczas nie otrzymały jeszcze stanowiska nauczycielskiego i są nadal instruktorkami, mogą na życzenie również zgłosić się do egzaminu. Bliższych informacyj udziela Dyrekcja Państwowej Szkoły Zawodowej Żeńskiej w Krakowie, ul. Syrokomli L. 15.

---

214.

## Ruch służbowy.

### Kuratorjum.

P. Minister, Kierownik Ministerstwa W. R. i O. P. rozporządzeniem z dnia 10 listopada 1926 r. Nr. O. Prez. 11890/26 powierzył od 1 grudnia b. r. aż do odwołania p. *Dr. Mikołajowi Adamowi Krupińskiemu,* instruktorowi szkół zawodowych, pełnienie obowiązków wizytatora szkół handlowych w Okręgu Szkolnym Krakowskim.

---

### Szkolnictwo średnie ogólnokształcące.

P. Minister W. R. i O. P. rozporządzeniem z dnia 26/10 1926 roku Nr. II. 12734/26 zamianował *p. Jana Grzędzielskiego,* nauczyciela państw. gimn. w Chrzanowie, dyrektorem w państw. gimnazjum im. Bol. Chrobrego w Piotrkowie z dniem 1 listopada 1926.

---

Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego rozporządzeniem z dnia 6 września 1926 r. Nr. II. 10.187/26 ustanowiło od dnia 1 września 1926 r. asystentów rysunków pp. *Jana Krzyszkowskiego* i *Antoniego Zagórowskiego* nauczycielami z § 8 P. S. N., pierwszego w państwowem gimnazjum w Myślenicach, drugiego w państwowem gimnazjum VI w Krakowie; rozporządzeniem zaś z dnia 26/X 1926 Nr. II. 12875/26 pp. *Antoniego Bolka, Gustawa Fierlę i Rudolfa Folwarcznego* nauczycielami z § 8 P. S. N. w państwowem gimnazjum im. A. Asnyka w Białej.

---

Ministerstwo W. R. i O. P. rozporządzeniem z dnia 2 października 1926 r. Nr. II. 12055/26 przeniosło od 1 października 1926 r. p. *Antoniego Gieronia,* profesora państw. gimnazjum V im. J. Kochanowskiego w Krakowie, do państwowego gimnazjum IX im. Hoene-Wrońskiego w Krakowie,— rozporządzeniem z dnia 16 października 1926 r. Nr. II. 12.760/26 p. *Antoniego Artymiaka,* tymczasowego naucz. państw. gimn. w Krotoszynie, do państw. gimn. II w Nowym Sączu z dniem 1 listopada 1926 r.; rozpo-

rządzeniami zaś z dnia 8/11 i dnia 12/XI 1926 roku Nr. II. 13149/26 przeniosło z 1 września 1926 r. nauczycieli z § 8 P. S. N. pp. *Jana Hryńkowskiego*, z państwowego gimnazjum VIII. im. A. Witkowskiego w Krakowie do państwowego gimnazjum w Lubawie, *Witolda Hergeta*, z państwowego gimnazjum im. St. Staszica w Chrzanowie do państwowego gimnazjum w Brzeżanach.

---

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Krakowskiego rozporządzeniem z dnia 19 listopada 1926 L. II. 7310/26 przeniosło od 1 grudnia 1926 r. p. *Dra Adama Gadomskiego* z państwowego gimnazjum im. Kr. Kazim. Wielkiego w Bochni do państwowego gimnazjum I. im. Jana Długosza w Nowym Sączu.

---

## Seminarja nauczycielskie.

Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego rozporządzeniem z dnia 21 września 1926 r. Nr. I. 13.775/26 przeniosło od dnia 1 września 1926 r. *ks. Jana Wądolnego*, prefekta w państwowem seminarjum nauczycielskiem w Kętach, na równorzędne stanowisko w państwowem seminarjum nauczycielskiem żeńskiem w Żywcu.

---

Ministerstwo W. R. i O. P. rozporządzeniem z dnia 14 września 1926 r. Nr. I. 13.394/26 zamianowało od 1 września 1926 r. p. *Stanisława Heynara*, nauczyciela państw. gimnazjum II w Tarnowie, nauczycielem w państwowem seminarjum naucz. żeńskiem w Nowej wsi.

---

Na podstawie zarządzenia Książęco-Metropolitalnej Kurji w Krakowie, funkcje Komisarza dla nauki religji w szkołach powszechnych, zawodowych i seminarjach nauczycielskich objął z początkiem roku szkolnego 1926/27 *ks. Dr. Szymon Hanuszek*, prefekt państwowego seminarjum nauczycielskiego męskiego w Krakowie.

---

## Szkolnictwo powszechne.

**Zmarli:**

*Aniela Klimczakowa*, nauczycielka szkoły powszechnej 7-klasowej żeńskiej w Trzebini, dnia 25 sierpnia 1926 r. w 34 roku życia i 15 roku pracy nauczycielskiej.

*Stanisław Lelek*, nauczyciel szkoły powszechnej w Balicach, powiat Kraków, dnia 7 września 1926 r. w 26 roku życia, a w 4 roku służby nauczycielskiej.

---

215.

# Konkursy.

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Krakowskiego ogłasza konkurs na posadę dyrektora państwowego gimnazjum im. Tadeusza Kościuszki w Myślenicach.

Do posady tej przywiązane jest uposażenie, unormowane ustawą z dnia 9. X. 1923 r. (Dz. U. Rz. P. Nr. 116. poz. 924) ze zmianami później wprowadzonemi.

W budynku gimnazjum mieszkania służbowego niema.

Ubiegający się o tę posadę winni się wykazać: a) egzaminem nauczycielskim na nauczyciela szkół średnich, b) conajmniej 10-letnią praktyką nauczycielską.

Podania, należycie udokumentowane, należy wnosić w drodze służbowej do Kuratorjum Okręgu Szkolnego Krakowskiego w ciągu 6 tygodni od daty ukazania się powyższego ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Ministerstwa W. R. i O. P.

---

**Z terminem sześciotygodniowym od dnia wyjścia niniejszego Nru Dz. Urzędowego.**

Rada Szkolna Powiatowa w Dąbrowie ogłasza ponownie konkurs, celem obsadzenia stałej posady kierownika szkoły 4 klasowej powszechnej publicznej w Radgoszczy.

Mieszkanie służbowe i grunt jest dla użytku kierownika.

Podania, należycie udokumentowane, należy wnosić za pośrednictwem swej władzy przełożonej do Rady Szkolnej Powiatowej w Dąbrowie.

---

Rada Szkolna Powiatowa w Gorlicach ogłasza niniejszem konkurs celem stałego obsadzenia posady:

1) kierownika szkoły 2-kl. w Dominikowicach,

2) kierownika szkoły 4-klasowej w Lipinkach.

Podania, należycie udokumentowane, należy wnosić do Rady Szkolnej Powiatowej w Gorlicach za pośrednictwem swej władzy przełożonej.

---

W 7 klasowej szkole męskiej w Gorlicach wakuje posada nauczyciela (lki) z egzaminem z przedmiotów, objętych II. grupą.

Reflektanci (ki) mogą wnosić podania do Rady Szkolnej Powiatowej w Gorlicach w terminie 3 tygodniowym od daty ukazania się niniejszego numeru.

---

Rada Szkolna Powiatowa (zamiejska) w Krakowie ogłasza niniejszem konkurs, celem stałego obsadzenia posad:

1. Kierownika (czki) szkoły powszechnej:

a) 4-kl. w Gaju i 4-kl. mieszanej w Golkowicach,

b) 3-kl. w Czulicach, Nowej Wsi Szlacheckiej, Sidzinie, Russocicach,

c) 2-kl. w Brzoskwini, Bukowie, Jeziorzanach, Kłokoczynie, Pozowicach, Przegini duchownej, Wróblowicach,

2. Samoistnego (nej) nauczyciela (ki) w 1-kl. szkole w Borku Szlacheckim, Czułówku, Kopance, Polance Grabie, Samborku, Więckowicach, Zelczynie, Zelkowie.

Podania, należycie udokumentowane, należy wnosić za pośrednictwem swej władzy przełożonej do Rady Szkolnej Powiatowej w Krakowie.

---

Rada Szkolna Powiatowa w Limanowej uchyla konkurs na posadę kierownika szkoły powszechnej w Roztoce, (ogłoszony w Dz. Urz. Nr. 10. z 15 października 1926 r. str. 291. poz. 15), i rozpisuje konkurs na posadę kierownika 2-klasowej publicznej szkoły powszechnej mieszanej im. J. Piłsudskiego w Łostówce. Budynek szkolny własny, mieszkanie dla kierownika, składające się z 2 pokoi i kuchni, gruntu niema.

---

Rada Szkolna Powiatowa w Mielcu ogłasza niniejszem konkurs, celem stałego obsadzenia następujących posad kierowników szkół:

1) 1-klasowych w Grochowem, Sadkowej Górze i Hykach-Dębiankach,
2) 2-klasowych w Kłębowie, Różniatach i Dobryninie,
3) 3-klasowych w Żarówce, Dulczy Wielkiej i Podborzu,
4) 4-klasowej w Woli Wadowskiej.

Odpowiednio udokumentowane podania należy wnosić drogą służbową do Rady Szkolnej Powiatowej w Mielcu.

---

Rada Szkolna Powiatowa w Myślenicach ogłasza konkurs w celu stałego obsadzenia następujących posad:

1. Nauczyciela kierującego 2-klasowej szkoły powszechnej w Biertowicach. Mieszkanie, składające się z 2 pokoi i kuchni, 2 morgi gruntu.

2. Nauczyciela kierującego 2-klasowej szkoły powszechnej w Brzączowicach. Mieszkanie, składające się z 1 pokoju i kuchni, nadto 57 arów gruntu.

3. Nauczyciela kierującego 3-klasowej szkoły powszechnej w Trzemeśni. Mieszkanie o 2 pokojach i kuchni, nadto 6 a 6 $m^2$ gruntu.

4. Nauczyciela samoistnego 1-klasowej szkoły powszechnej w Isiecznach. 83 a 98 $m^2$ gruntu. Mieszkania służbowego niema.

Należycie udokumentowane podania należy wnosić w drodze służbowej do Rady Szkolnej Powiatowej w Myślenicach.

---

Rada Szkolna Powiatowa w Nowym Targu rozpisuje ponownie konkurs, celem stałego obsadzenia posady samoistnej nauczycielki 1-klasowej szkoły powszechnej w Dembnie.

Przy powyższej szkole znajduje się mieszkanie, składające się z dwóch pokoi i kuchni.

Podania, należycie udokumentowane, należy wnosić w przepisanej drodze służbowej do Rady Szkolnej Powiatowei w Nowym Targu.

---

Rada Szkolna Powiatowa w Nowym Targu ogłasza niniejszem konkurs, celem stałego obsadzenia kierownictwa 2-klasowej szkoły powszechnej w Jurgowie.

Przy szkole powyższej znajduje się mieszkanie służbowe, składające się z dwu pokoi i kuchni.

Pożądana umiejętność prowadzenia orkiestry.

---

W publicznej 4-klasowej szkole powszechnej w Krynicy-Zdroju może być natychmiast zatrudniony nauczyciel z egzaminem wydziałowym (gr. techn.), względnie W. K. N. lub kwalifikacjami do uczenia w szkołach przemysłowych uzupełniających.

Podania z tabelą kwalikacyjną, stwierdzoną przez Inspektora Szkolnego, należy w drodze służbowej wnosić do Rady Szkolnej Powiatowej w Nowym Sączu w terminie 2 tygodniowym od daty ukazania się niniejszego Nru Dziennika Urzędowego.

---

216.

## OGŁOSZENIA.

Ukazał się **„Spis Nauczycieli"**, rocznik drugi, opracowany przez *Dra Zygmunta Zagórowskiego,* wydany przez Książnicę-Atlas. Cena egzemplarza wynosi 20 złotych.

Kuratorjum zaleca to wydawnictwo i zwraca nań uwagę nauczycielstwa.

---

Kuratorjum zaleca kierownikom dokształcających szkół zawodowych abonowanie dla bibljotek szkolnych miesięcznika p. t. **„Szkoła Zawodowa"**, wydawanego przez Stowarzyszenie Nauczycieli i Przyjaciół Dokształcających Szkół Zawodowych, Poznań, Górna Wilda 77/79.

---

Kuratorjum zwraca uwagę Nauczycielstwa i poleca **„Ruch Pedagogiczny"** czasopismo naukowe, wydawane staraniem Zarządu Głównego Zw. P. N. S. P.

---

Kuratorjum zaleca Nauczycielstwu i młodzieży szkolnej książkę *Edwarda Słońskiego* p. t. **„Na gwiezdnym szlaku"**, wydaną przez Zarząd Główny Ligi Obrony Powietrznej Państwa w Warszawie. Cena książki 1 zł 90 gr.

---

Kuratorjum zwraca uwagę na nowe wydanie **„Przewodnika po Beskidach Zachodnich"** *prof. Kazimierza Sosnowskiego.* Wobec budzącego się wśród młodzieży szkolnej ruchu wycieczkowego, wydawnictwo to powinno się znaleść nietylko w bibljotekach szkolnych, ale i ulec szerokiemu rozpowszechnieniu w kołach młodzieży.

---

Kuratorjum poleca tablicę **„Krzywej toków lekcji gimnastyki w zastosowaniu do płci i wieku fizjologicznego"**, opracowaną przez *W. Sikorskiego.* Tablica ta nie tylko będzie wielką pomocą dla nauczyciela ćwiczeń cielesnych przy układaniu programów lekcyjnych, ale zawieszona w sali wyjaśni młodzieży wartość i ważność stosowanych ćwiczeń.

---

Kuratorjum zwraca uwagę na książkę *Pauliny Trzeciakówny* p. t.: **„Nauczanie przyrody w klasie czwartej szkoły powszechnej"**. Przewodnik metodyczny dla nauczyciela. Nakładem „Szkolnicy". Kraków 1926.

---

Nakładem Księgarni „Kresy" w Cieszynie, ul. Głęboka L. 14, wyszła **Karta indywidualności dla uczniów** w opracowaniu *Dra Henryka Rowida,* dyrektora państwowych Kursów nauczycielskich w Krakowie.

---

**„Mały Światek"**, miesięcznik obrazkowy dla starszej dziatwy. Administracja „Małego Światka": „Ostoja", Poznań, ul. Pocztowa 15. Redakcja: Nawra, pow. Toruński (Pomorze), ks. Henryk Szuman. Przedpłata kwartalna płatna zgóry za 1 egz. 60 gr, dla pobierających przynajmniej 10 egz. po 45 gr. Konto czekowe: Poznań P. K. O. Nr 202.768.

Treść miesięcznika bardzo urozmaicona i aktualna. Styl nadzwyczaj przystępny dla starszych uczniów szkół powszechnych. Całość bogato ilustrowana na dobrym papierze.

Zaleca się zawiadowcom szkolnych gabinetów rysunkowych zakupno **serji plastycznych** odbitek starych serków góralskich, które wykonano dla celów szkolnych w glinie, ostro palonej, wedle oryginalnych form, zachowanych w Muzeum Tatrzańskiem w Zakopanem. Serja ta składa się z 20 okazów, przedstawiających szereg zwierząt i ptaków, parzenicy i dwu oszczypków, ujętych w nader dekoracyjny sposób. Obok zalet czysto artystycznych posiada ten zbiorek także niezwykłe wartości etnograficzne i wskrzesza w trwałym i szlachetnym materjale zaginione okazy sztuki ludowej. Modele można sprowadzać albo przez Muzeum Tatrzańskie w Zakopanem, albo wprost od odtwórcy p. Stanisława Sobczaka, art.-rzeźbiarza w Zakopanem, ul. Kościeliska 61 b.

Koszt jednej serji bez opakowania i przesyłki wynosi 40 zł.

---

Zakład Narodowy im. Ossolińskich we Lwowie zapoczątkował wydawnictwo **„Naszej Bibljoteki"**, która ma objąć literaturę ojczystą (z rzeczowemi objaśnieniami tekstów), historję i geografję ojczystą, przyrodoznawstwo itp. Wydawnictwo to ma na celu dostarczenie młodzieży starszej szkół powszechnych i uczniom szkół średnich wzorowej lektury, którąby uzupełniała w ten sposób naukę szkolną.

Ostatnimi tomikami Wydawnictwa są: Zabłocki Fr. „Sarmatyzm" (opr. Dr. W. Hahn), Zajączkowski St. Dr. „Władysław Łokietek", Rogowski J. Dr. „Mazurzy Pruscy" (z ilustr.).

Kuratorjum zaleca i zwraca uwagę Nauczycielstwa i młodzieży szkolnej na to pożyteczne wydawnictwo.

---

Kuratorjum zwraca uwagę Nauczycielstwa i młodzieży szkolnej na następujące **wydawnictwa Komitetu obywatelskiego budowy pomnika Juljusza Słowackiego we Lwowie:**

1) Pamiętnik Zjazdu historyczno-literackiego im. J. Słowackiego we Lwowie. Lwów 1910, stron 208 (między innemi 11 prac o Słowackim).

2) Rok Słowackiego. Księga pamiątkowa obchodów, urządzonych ku czci poety w roku 1909. We Lwowie 1911, stron 400. Cena 3 zł.

3) Dr. W. Hahn. Bibljografja o J. Słowackim z r. 1909. We Lwowie 1916, stron 179. Cena 3 zł.

4) Cieniom Juljusza Słowackiego. Wydanie wytworne, obejmujące 11 prac o Słowackim. We Lwowie 1909. Cena 8 zł.

Dzieła te, będące na wyczerpaniu, do studjum nad twórczością poety nieodzownie potrzebne, nadają się do bibljotek nauczycielskich i uczniowskich.

Czysty dochód z wydawnictw przeznaczony jest na fundusz budowy pomnika Słowackiego we Lwowie. Można nabywać je we wszystkich większych księgarniach w całym kraju. Zamawiający w Komitecie wprost najmniej 10 egzemplarzy, otrzymują 20% rabatu od wyznaczonej ceny. Koszt przesyłki ponosi zamawiający.

---

Wkrótce wyjdzie Księga zbiorowa p. t. **„Stanisław Staszic"**, pod redakcją *Zygmunta Kukulskiego*, wydana przez Lubelski Komitet Obchodu setnej rocznicy zgonu St. Staszica.

Na treść Księgi tej, obejmującej około 50 arkuszy druku dużej czwórki, na papierze ilustracyjnym belgijskim, złoży się bogaty zbiór rozpraw, artykułów, materjałów i przyczynków, opracowanych przez najwybitniejszych przedstawicieli nauki polskiej w różnych dziedzinach, jako to: historyków literatury, kultury szkolnictwa i oświaty, filozofów, przyrodników, geografów, prawników, ekonomistów, socjologów, statystów i t. d.

Księga zawierać będzie około 300 ilustracyj, odnoszących się bądź do działalności Staszica, a więc pamiątki i zabytki z Piły, Poznania, Warszawy, Kieleckiego, Piotrkowa, Lublina i Hrubieszowa, świadczące o wspaniałych czynach wielkiego patrjoty i filantropa, opiekuna nauk i przemysłu; dalej kilkanaście różnych portretów i biustów Staszica, podobizny kart tytułowych niemal wszystkich pierwszych wydań jego dzieł, cały atlas geologiczny; następnie podobizny fotograficzne: metryki chrztu Staszica, dowodu jego święceń kapłańskich, autografów i dyplomów z jego podpisem, manuskryptu z kontraktem Tow. Roln. Hrubieszowskiego i t. d.; — słowem, całe życie i działalność Staszica znajdą ujęcie w ramach artystycznych ilustracyj.

Zatem Księga ta, stanowiąca swego rodzaju nowość w dziedzinie książki polskiej, będzie wspaniałą pamiątką obchodu Staszicowskiego, o trwałej wartości naukowo-artystycznej i powinna się znaleść w bibljotekach szkolnych. Z powodu zbyt dużych kosztów wydawnictwa, nakład dzieła ograniczono do 500 egzemplarzy ponumerowanych, z czego tylko 400 przeznaczono do rozsprzedaży po cenie kosztu druku, t. j. około 60 zł za egzemplarz. Jest więc rzeczą pożądaną wcześniejsze zamawianie Księgi pod adresem Komitetu (Lublin, Uniwersytet), przy równoczesnem wpłaceniu za pomocą czeku P. K. O. Nr 101.005 — kwoty 30 zł tytułem zadatku.

---

Wydziały Matematyczno-Przyrodniczy, Humanistyczny i Pedagogiczny Wolnej Wszechnicy Polskiej w Warszawie, ul. Śniadeckich L. 8, organizują 27 do 31 grudnia br. III Kursy świąteczne. Wzorem lat ubiegłych Kursy będą miały na celu zaznajomienie przedstawicieli świata nauczycielskiego z nowszymi postępami wiedzy. Na całość złożą się trzy cykle: biologiczny, poświęcony zagadnieniu krążenia materji w przyrodzie, filozoficzny — względności poznania w historji filozofji, pedagogiczny — aktualnym kwestjom z dziedziny wychowania publicznego. Jednocześnie odbędzie się kurs bibljotekarski dla organizatorów bibljotek młodzieży.

---

217.

**Sprostowanie.**

W Dzienniku Urzędowym Nr. 9 z r. 1926 na str. 258, w wierszu 9 od dołu, zamiast „za egzamin wstępny", ma być „za egzamin prywatny".

---

Drukarnia „Szkolnicy" — Kraków, Grzegórzecka 30.